

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۰۲

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت چهل و ششم)

گینی بیسائو Guinea Bissau

(قسمت دوم)

جغرافیای اقتصادی:

نظر اجمالی: گینی بیسائو در میان بیست کشور عقب مانده جهان جایگاه برجسته بی دارد. اقتصاد این کشور قبلاً بسیار به زراعت و ماهیگیری استوار بود؛ اما در حال حاضر تجارت و ترانزیت مواد مخدر در ساختار اقتصاد گینی بیسائو سهم بزرگی دارد. کم بودن فرصت های اقتصادی در کشور، اداره فاسد و ناتوان و موقعیت مناسب جغرافیای شرایطی را بمیان آورده که قسمت اعظم مواد مخدر مورد نیاز اروپا، از راه گینی بیسائو تیر شده و این کشور به راه ترانزیت مواد مخدر بسوی اروپا مبدل گردد.

تولید قرص کمر Cashew درین کشور طی سالهای اخیر، آنقدر افزایش یافته که در حال حاضر نهمین کشور تولید کننده آن بحساب می آید، زیرا به آب کم نیاز دارد. ماهی و مواد خوراکی بحری، میوه خشک، خسته، خرما Palm Kernels و چوب صادرات عمده گینی بیسائو را تشکیل میدهند. برنج که بزرگترین قلم تولیدات آن کشور است از خوراک عمده مردم بحساب می آید و در نتیجه جنگ هایی که در سال ۱۹۹۸ میان عساکر دولتی (به کمک سنیگال) و مخالفان مسلح بوقوع پیوست، بنیادهای اقتصادی این کشور صدمه دید و خسارات سنگینی بر پیکر اقتصاد ناتوان گینی بیسائو فرود آمد.

در ماه دسمبر سال ۲۰۱۰ کمک ۱/۲ بلیون دالری از سوی IMF و بانک جهانی برای این کشور اعلان شد که برای شش سال آینده در نظر گرفته شده بود.

گینی بیسائو الی سال ۲۰۱۱ تعهدات خود را در مورد اصلاحات اقتصادی با IMF و بانک جهانی را عملی کرد. به همین دلیل کلب پاریس Paris Club قسمت اعظم قروض قبلی این کشور را بخشید و فشار بر گینی بیسائو را کاهش داد.

اقتصاد گینی بیسائو عمدتاً در اختیار دولت است، اما نقش سکتور خصوصی نیز چشمگیر تر شده میرود. تعداد از جوانان این کشور به سنیگال میروند که عواید آن در تمویل اقتصاد خانواده های شان نقش بزرگ دارد. انفلاسیون در گینی بیسائو کنترل شده و حالا یک رقمی است. سیستم بانکی این کشور ضعیف ارزیابی میشود و اقتصاد در برابر بلند رفتن قیمت طلا آسیب پذیر است.

تولید ناخالص داخلی GDP: 5.55 بلیون \$ (۲۰۲۳).

رشد سالانه تولید ناخالص داخلی یا GDP: 5.2%

عاید سرانه سالانه: 2600 \$ (۲۰۲۳).

ساختار سکتوری تولید ناخالص داخلی: زراعت 30.7%، صنعت 18.8% و خدمات 46.1% (۲۰۲۳).
انفلاسیون: 9.4%

نیروی کار: 845300 نفر. زراعت 82% و صنعت و خدمات 18% (۲۰۲۱).

نرخ بیکاری: 2.6%

زندگی زیر خط فقر: 5۰/۵% (۲۰۲۱).

د پانو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولی

بودجه: عواید 220.21 ملیون \$ و مصارف 210.85 ملیون \$ (2019).

صنعت: پروسس مواد خوراکی (روغن نباتی، بوره، برنج، بئر و نوشیدنی باب الکولی و غیر الکولی)، چوب، مواد ساختمانی، منسوجات، پاپوش و کارهای دستی.

رشد سالانه تولیدات صنعتی: 11.58% (2023).

تولید برق: 28000 kW (2020). از نفت 97.6% و از انرژی آفتاب 2.4% مصرف برق: 76000 kWh (2019)، تولید تیل خام: صفر بیرل (2021)، ذخیره تیل: صفر بیرل (1 جنوری - 2021)، مصرف تیل: 2200 بیرل - روز (2019)، واردات تیل: 2300 بیرل - روز، تولید گاز: صفر متر مکعب (2021)، مصرف گاز: صفر متر مکعب، ذخیره گاز: صفر متر مکعب (جنوری - 2021).

زراعت: 44.8% زمین های گینی بیساو قابل زرع است که 8.2% آن تحت زرع بوده و 36.6% آن را چراگاه ها تشکیل میدهد. 55.2% زمین های گینی بیساو را جنگلات و باقی مانده را دریاها، شهرها، مناطق کار و تولید و محلات بود و باش روستایی تشکیل میدهد. در سال 2012 موزی 250km² زمین این کشور کشت میشود. 82% مردم این کشور در عرصه زراعت و جنگلداری مصروف کار اند و 50% تولید ناخالص داخلی ازین سکتور بدست می آید. چوب، رابر، برنج، جواری، لوبیا، ارزن، مانیاک، قهوه، خسته های قرص کمر، سایر خسته ها، کچالوی شیرین، خرما، پنبه، میوه ها، سبزی، گوشت، لبنیات، تخم مرغ و علوفه از محصولات مهم زراعتی و مالداری این کشور به شمار میروند.

مالداری: در چراگاه های وسیع مناطق مرکزی گینی بیساو امکانات پرورش گاو، گوسفند و خوک وجود دارد. گاو 600000، بز و گوسفند 750000، خوک 380000 و تقریباً 2 ملیون مرغ خانگی. درین کشور هر سال بطور اوسط 24000 تن ماهی صید میشود.

معادن: فاسفیت، بوکسیت، نفت خام، قلعی، مس (کم) و سنگ های آهن (کم). صادرات: به ارزش مجموعی 280.06 ملیون \$ (2022).

خسته های قرص کمتر 70%، سرطان Shrimp، ماهی، خرما، خسته های میوه ها، برنج، قهوه، پوست، چوب و کارهای دستی.

شرکای بزرگ تجاری: هند 66%، چیلی 9%، ساحل عاج 5%، گانا 4% و هالند 3% و واردات: به ارزش مجموعی 577.89 ملیون \$ (2022).

ماشین آلات، وسایط نقلیه و پرزه جات، مواد نفتی، مواد کیمیاوی، اشیای استهلاکی، منسوجات، ادویه و مواد طبی، مواد خوراکی، اسلحه و مهمات و سایر مواد.

شرکای بزرگ تجاری: سنیگال 28%، پرتگال 23%، چین 11%، گامبیا 10% و پاکستان 4% (2023) قروض خارجی: 896.81 بلیون \$ (31 دسمبر - 2023).

واحد پولی: فرانک افریقایی Financiere Africaine francs یک دالر امریکایی = 558/38 فرانک (30 جون - 2025).

سال مالی: عیسوی گریگوری. سیستم وزنی: متریک و اوزان محلی.

ترانسپورت: گینی بیساو خط آهن ندارد. 4400km سرک (453km پخته و 3947km خامه)، 1367km راه آبی داخلی و 8 کشتی تجاری کارگو (با ظرفیت 1000GRT یا بیشتر از آن) دارد.

□

میدانهای هوایی: مجموعاً ۸ (۲۰۲۱)	پخته ۲	خامه ۶
رنوی طویلتر از 3047m	۱	-
رنوی از 1524m تا 2437m	۱	۱
رنوی از 914m تا 1523m	-	۲
رنوی کوتاه تر از 914m	-	۳

میدان های هلیکوپتر: ۳ (۲۰۲۱).

د پانو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنالین په درننیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

پرواز های داخلی و خارجی در گینی بیسائو از سوی خطوط هوایی Air Bissau، Air Luxor، International و Aero Soga صورت میگیرد.

بنادر: بیسائو Bissau، بوبا Buba، کچو Cacheu و فاریم Farim. مخابرات: کد تلفون (۰۰۲۴۵). تلفون دیجیتل 0 و همراه ۲/۷۶ ملیون (۲۰۲۲). گینی بیسائو برای ارتباطات داخلی خود یک سیم نظام کوچک میکروبیف، وایر، رادیو تلفون و همراه دارد. درین شرکت بر علاوه یک شرکت خورد دولتی، دو شرکت خصوصی عرضه خدمات تلفون های همراه و تکنالوژی معلوماتی وجود دارد که خدمات آن در حال توسعه است. کیبل زیرآبی ACE گینی بیسائو را با ۲۰ مرکز مخابرات در افریقای جنوبی و شرق و اروپا وصل میکند.

رسانه ها: خبرنگاران بدون مرز گذارش میدهند که سانسور در گینی بیسائو وجود دارد و ارباب رسانه ها همیشه زیر فشار مقامات دولتی قرار میداشته باشند. گینی بیسائو ۲ روزنامه ملی دولتی و خصوصی و ۴ هفته نامه مهم دارد که No Pinteche و O Democrata در راس آن ها قرار دارند. شرکت دولتی نشرات گینی بیسائو تلویزیون و یک رادیوی AM دارد. کانال دوم تلویزیونی درین کشور مربوط پرتگال است. سکتور خصوصی ۱۲ رادیوی FM دارند که شش آن مربوط سازمان های صنفی هستند.

شرح وسایل انتشاراتی موجی در گینی بیسائو (۲۰۲۱)			
۴۹۰۰۰۰	کل تعداد رادیو	AM = FM = 1 SW و 11 = 1	مراکز نشرات رادیویی
۲۴۰۰۰۰	کل تعداد TV	۲	مراکز نشرات تلویزیونی

کود انترنت: gw.

مشترکین انترنت: ۹۹۰۰۰۰ نفر. 33% مردم (دسمبر-۲۰۲۳).

انکشاف اجتماعی: گینی بیسائو بحساب، تولید ناخالص داخلی و عاید سرانه سالانه، از ممالک عقبمانده افریقا و جهان به حساب می آید. به اساس معلومات CIA World Factbook – 2021 هر باشنده این کشور سالانه بطور متوسط \$ 2600 عاید دارد که حدود ۶ - ۷ بار بیشتر از عاید مردم افغانستان است.

59.9% مردم گینی بیسائو بالای ۱۵ سال (مردان 71.8% و زنان 48.3%) دارای تعلیمات متوسط، مسلکی و یا عالی هستند، تعلیم و تربیه برای اطفال ۷-۱۴ سال الزامی و رایگان است، جوانان بطور متوسط ۱۰ سال درس میخوانند، 55% اطفال واجد شرایط به مکاتب میروند، دولت ۲/۷% تولید ناخالص ملی را به امر انکشاف معارف و تحصیلات عالی اختصاص داده و دولت و سکتور خصوصی میکوشند تا برای کودکان و جوانان کشور، زمینۀ تعلیم و تربیه خوب را فراهم سازند.

تعلیم و تربیه در گینی بیسائو از کودکستان آغاز و به پوهنتون به پایان میرسد. رفتن به کودکستان تقریباً الزامی؛ اما رایگان نیست.

مکاتب ابتداییه ۶ سال (۷-۱۲ ساله) است که متعلمین در آن زبان ملی، زبان خارجی، حساب و کارهای دستی می آموزند. مکاتب متوسطه ۳ سال (۱۳-۱۵ سال) اند که رایگان است و متعلمین مضامین عالیتر میخوانند. بعد ازین لیسه است که به دو نوع اند: لیسه های فنی و مسلکی و لیسه های عادی که هر کدام ۳ سال را دربر میگیرد.

گینی بیسائو دو پوهنتون دولتی دارد که در سال ۲۰۰۳ تاسیس شده. یکی Amilcar Cabrel و Colinas de Beo که هر دو در ۳ - ۵ سال جوانان کشور را در رشته های طب، فارمسی، تکنالوژی طبی، انجنیری، زراعت، کمپیوتر ساینس، اقتصاد، حقوق و ادبیات تربیت مینماید.

شرح مراکز تعلیمی گینی بیسائو (۲۰۲۱)			
مجموع آموزگار	مجموع آموزنده	تعداد مرکز	نوع مرکز تعلیمی
۱۰۰۰۰	۲۹۰۰۰۰	۴۸۳	مکاتب ابتدایی
۴۹۰۰	۱۴۷۰۰۰	۲۵۰	مکاتب متوسطه
۶۰۰	۸۵۰۰	۱۵	مکاتب فنی و مسلکی
۵۰۰	۷۰۰۰	۲	تحصیلات عالی

د پانو شمیره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

در گینی بیساو ۲ روزنامه سراسری، ۷ مجله و حدود ۷۵ هفته نامه، ماهنامه و گاهنامه دارد. هر سال بطور متوسط ۳۰۰ عنوان کتاب جدید علمی، هنری، ادبی، تخیلی و معلوماتی نشر می شود و هر نفر سالانه بطور اوسط 0.1Kg کاغذ را برای نوشتن، خواندن و نشرات به مصرف میرساند که رقم بسیار اندک در جهان است. محیط زیست در گینی بیساو بعثت کثرت نفوس، زنده گی عقبمانده شهری و روستایی و پایین بودن سطح آگاهی مردم، خساره دیده است. توجه به صحت عامه نیز بعثت ضعف بودجه دولتی و ضعف حکومتداری و خاصاً در روستاها کم است. در گینی بیساو بیمه های وجود ندارد که مردم را در اوقات بیماری، معلولیت، بیکاری، تقاعد و مرگ کمک نماید.

دولت گینی بیساو 8.2% تولید ناخالص داخلی خود را به صحت مردم اختصاص داده (۲۰۲۱)، افزایش سالانه نفوس 2.53% است (۲۰۲۲) که در دنیا درجه بیست و یکم را به خود اختصاص میدهد، در ۱۰۰۰ طفل نو تولد ۴۹/۰۵ نفر میمیرند که در دنیا بیست و یکم میشود، عمر وسطی مردم به ۶۳/۶۸ نزدیک شده، یک زن در کل عمر بطور وسطی ۴/۶۹ طفل بدنیا می آورد که در دنیا جایگاه چهاردهم را دارد، 18.8% کودکان زیر پنج سالگی وزن کافی ندارد، 90.6% مردم به آب صحتی آشامیدنی دسترسی دارند، 62.4% تشنابها صحتی و عصری اند، حدود 37000 نفر با HIV/AIDS زندگی میکنند، هر سال بطور متوسط 1500 نفر بعثت این مریضی میمیرند و در ۱۰۰۰۰۰ نفر ۱۴۰ نفر توبرکلوز دارند.

اگرچه قوانین اساسی و مدنی گینی بیساو حقوق زنان و مردان را مساوی میداند، اما در عمل چنین نیست و حقوق زنان بعثت کمبود آگاهی عامه، فقر اقتصادی، بیکاری و طرز زنده گی روستاییان بطور کامل مراعات نمیشود و زنان از زمان طفولیت تا پیری مشکلات زیادی را متحمل میشوند.

در گینی بیساو برای هر ۸/۳ نفر یک TV، به ۴ نفر یک رادیو، به ۳۰ متعلم یک معلم، به ۱۴ محصل یک استاد، به ۱۰۰ نفر کمتر از یک تلفون دیجیتال، به هر نفر تقریباً یک تلفون همراه، به ۵۰۰۰ نفر یک داکتر عمومی و به ۳۳۰۰ یک بستر شفاخانه میرسد، 28% مردم برق و 33% انترنت دارند.

قوای مسلح: اردوی انقلابی مردم گینی بیساو (قوای زمینی، قوای بحری و قوای هوایی)، گارد ریاست جمهوری، پولیس امنی و استخبارات.

سن خدمت عسکری: 18 ساله، مدت خدمت 2 سال. داوطلب، زنان میتوانند در شعبات ملکی و خدماتی صحتی قوای مسلح گینی بیساو کار کنند.

سهم مصارف عسکری در تولید ناخالص داخلی: 1.2% (۲۰۲۴).

منازعات منطقوی: در سال ۲۰۰۶ در نزدیک سرحدات گینی بیساو در ولایت Cassamance سنیگال، منازعات داخلی آنقدر افزایش یافت که هزاران نفر از ترس جنگ، راه فرار را در پیش گرفته و به گینی بیساو فرار کردند. این مردم در حال حاضر مصروف قاچاق مواد مخدر و اسلحه از گینی بیساو بوده و از خاک گینی بیساو بحیث یک پناگاه امن استفاده مینمایند. در حال حاضر تقریباً ۸۰۰۰ مهاجر سنیگال در گینی بیساو اقامت دارند.

قاچاق انسان ها: گینی بیساو کشور مبدا و ترانزیت نوجوانان برای کارهای شاقه و دختران و زنان جوان برای تجارت جنسی محسوب میگردد. این زنان و دختران و پسران نوجوان برای همین مقاصد به گینی و سنیگال منتقل میگرددند. دولت گینی بیساو طی بیست سال گذشته، از اینگونه قاچاق انسانها جلوگیری کرده نتوانست و قوانین این کشور درین مورد جوابگوی نیازمندی های روز ارزیابی نمیکردد.

مواد مخدر: قسمتی از مواد نشه آور آفریقا و امریکای جنوبی (بطور خاص کوکین) از سوی سوداگران گینی بیساو وارد اروپا میشوند، بنظر میرسد که تاجران بیرونی و فساد اداری در دولت گینی بیساو، با افزایش این تجارت کمک میکند. مواد مخدر به جوانان گینی بیساو نیز زیان بیشتر رسانیده میتواند، همانگونه که ارقام نشان میدهد، همین اکنون 2.5% مردم این کشور ایدز دارند که یک رقم بسیار زیاد و نگران کننده است.

تاریخ: گینی بیساو در سال ۱۴۴۶، زمانیکه شهزاده هنری ولیعهد پرتگال راه سفر و سیر و سیاحت بسوی مناطق استوایی آفریقا را در پیش گرفته بود، از سوی ملاحان پرتگالی کشف شد و آنها برای نخستین بار با این سرزمین آشنا شدند.

بیست سال بعد از آن، پرتگالی ها این منطقه را در چوکات امپراطوری پرتگال تصرف نموده و حقوق تجارتی آن را به مهاجرین اروپایی در مجمع الجزایر کیپ وردی واگذار کردند. این منطقه در آن سالها از مجمع الجزایر کیپ وردی اداره میشد.

طی نخستین سالهای قرن ۱۷ بزرگترین مراکز تجارت برده های سیاه پوست در گینی فعال گردید و سوداگران آنها در امور خرید و فروش انسانها مصروف شدند. این منطقه در جریان ۲۰۰ سال طی قرن های ۱۷ و ۱۸ بزرگترین مرکز فروش و صدور برده بود و اهمیت زیاد تجارتی داشت.

در سال ۱۸۷۹ این کشور که بنام گینی پرتگالی یاد میشد، بگونه مستعمره جدا از کیپ وردی معرفی شد و در سال ۱۸۸۶ سرحدات آن از سوی مقامات پرتگالی ترسیم گردید. طی نخستین سال های قرن ۲۰، جنبش آزادی خواهی در گینی پرتگالی پایه گذاری شد.

جنبش های ضد استعماری مردم گینی بیساو، پس از اینکه مراحل ابتدایی و مسالمت جویانه خود را در دهه ۱۹۵۰ طی کرد، در دهه ۱۹۶۰ به قیام مسلحانه تبدیل شد. در سال ۱۹۱۱ نخستین قیام ضد استعمار بیگانه گان سرکوب شد، اما مردم سایر مستعمرات پرتگال نیز آهسته - آهسته و با گذشت سالها، در چار اطراف گینی بیساو احساسات آزادی خواهی شان را نشان میدادند و قوت و قدرت آنها بیشتر نمایان میگردد. در سال ۱۹۶۵ حزب آزادی افریقایی کیپ وردی و گینی بیساو تاسیس شد که راه قیام و مبارزه را برای آزادی خواهان روشن ساخت. در نتیجه تلاش های حزب مذکور ۶۶٪ خاک گینی بیساو تا سال ۱۹۶۴ از وجود پرتگالی ها تصفیه شد. تا سال ۱۹۷۰ بعضی نقاط دگر کشور نیز تحت کنترل آزادی خواهان قرار گرفت و کار برای ایجاد دولت از سوی آزادی خواهان دوام به جاهای مهم منتهی شد.

سازمان ملل متحد سیاست دولت پرتگال را در مقابل کشورهای افریقایی محکوم کرد و سرانجام آزادی و استقلال این کشور روز ۲۴ سپتمبر سال ۱۹۷۳ از حزب آزادی افریقایی کیپ وردی و گینی بیساو اعلان گردید و آزادی خواهان نام کشور شان را از گینی پرتگالی به گینی بیساو تبدیل کردند.

گینی بیساو نخستین مستعمره پرتگال بود که بیشتر از سایر کشورها آزادی خود را بدست آورد. الجزایر و ده کشور دگر بطور عاجل دولت جدید گینی بیساو را به رسمیت شناختند. انقلابیون نظام جمهوری را اعلان نموده و لوئیس دوالمیدا کابرا را برای یک دوره کوتاه مدت بحیث رییس جمهور تعیین کردند. ملل متحد نیز در سال ۱۹۷۴ دولت آزاد و مستقل گینی بیساو را به رسمیت شناخت و آنرا به حیث عضو سازمان ملل متحد پذیرفت.

این حمایت و به رسمیت شناختن عاجل خشم دولت پرتگال را برانگیخت، اما جنرال سپینولا قوماندان قوای ۵۵۰۰۰ نفری پرتگال در گینی بیساو به دولت مرکزی مشوره داد که سیاست نسبتاً نرم و ملایم را در پیش بگیرد و بالای برنامه های خود دوباره تجدید نظر کند.

سپینولا میدانست که عساکر آن ها در یک دوره طویل المدت، توان آنرا ندارد که در مقابل انقلابیون و آزادی خواهان گینی بیساو مقاومت کنند، اما زمامداران مستبد در دولت مرکزی پرتگال این مشوره را نه پذیرفتند، که در نتیجه اختلافات بمیان آمد و سرانجام روز ۲۵ اپریل ۱۹۷۵ دولت مرکزی از سوی سپینولا سرنگون گردید.

بعد از آن دولت جدید پرتگال حاضر شد که آزادی گینی بیساو را به رسمیت بشناسد و با برگزاری انتخابات در کیپ وردی و گینی بیساو همکاری کند. حزب آزادی افریقایی کیپ وردی و گینی بیساو در انتخابات کامیاب و آرای اکثریت مطلق را به دست آورد و پیروز اعلام گردید.

بعد از برگزاری انتخابات پارلمان کار خود را آغاز کرد که قانون اساسی جمهوری کیپ وردی و گینی بیساو را تسوید و تصویب نماید، اما مردم کیپ وردی نظام مشترک بین دو کشور را نپذیرفته و هر دو بحیث کشورهای آزاد و مستقل اعلان موجودیت نموده و راه های مستقل خود را در پیش گرفتند. پس از یک مدت کوتاه پرتگال آزادی گینی بیساو را به رسمیت شناخت. در سال ۱۹۸۰ نخست وزیر سابق جواوینار دو ویرا **Joao Bernardo Vieira** از راه کودتا بقدرت رسید؛ لوئیس کابرا را سرنگون کرد و یک شورای انقلابی متشکل از ده نفر زمام امور را در دست گرفت.

گینی نخستین کشور بود که دولت جدید گینی بیساو رابه رسمیت شناخت. دولت جدید در سال ۱۹۸۴ کار اعمار پنج بندر را آغاز کرد و مبارزه شدید خود را بر ضد فساد اداری اعلان نمود. با روی کار آمدن دولت جدید، پست های معاون رییس جمهور و نخست وزیر لغو گردید و شورای انقلابی تحت عنوان شورای دولتی این کشور را اداره میکرد.

در ماه نومبر سال دگرمن پاولوکورنیا معاون شورای دولتی گینی بیساو بر ضد رییس جمهور اقدام کرد، اما این کودتا ناکام گردید و کورنیا به دار آویخته شد.

کمیته مرکزی حزب افریقایی آزادی کیپ وردی و گینی بیساو در ماه فبروری سال ۱۹۹۱ در امور تشکیلات و چگونگی نظام اداری کشور یک سلسله اصلاحات و تغییراتی را بمیان آورد و راه را برای احزاب مخالف باز کرد تا در انتخابات اشتراک کرده بتوانند. در انتخابات سال ۱۹۹۴ گینی بیساو جواوینار دو ویرا کامیاب شد و رقیب او کومبایالا رهبر حزب بازسازی اجتماعی شکست خورد. در ماه جنوری سال ۱۹۹۵ عبدودویف رییس جمهور سنیگال به گینی بیساو سفر نمود و سرحدات هر دو کشور علامت گذاری گردید. در سال ۱۹۹۷ پست نخست وزیر دوباره بمیان آمد و کارلوس کونیا بحیث نخست وزیر تعیین شد. در جون ۱۹۹۸ جنرال آنسومانه مانه از سوی رییس جمهور برکنار گردید، جنرال مذکور متهم شده بود که برای جدایی خواهان ولایت کازمانسه **Cassamance** سنیگال اسلحه فراهم میکند، اما جنرال آنسومانه مانه این فیصله رییس جمهور را نپذیرفت، جنگ خونینی درگرفت، هزاران نفر کشته شدند و خسارات سنگینی بالای اقتصاد این کشور تحمیل گردید. شورای ملی گینی بیساو در ماه نومبر اعلان

کرد که جنرال آنسومانه مانه بیگناه است و بالمقابل بالای رییس جمهور فشار آورد که استعفی نمود و کناره گیری کند.

جنرال مانه در سال ۱۹۹۹ از راه کودتا حکومت را سرنگون کرد و رییس جمهور ویرا به سفارت پرتگال پناه برد. بعد از کودتا مالام باکالی سالار رهبر شورای ملی این کشور به حیث رییس جمهور موقت تعیین و به رییس جمهور سابق اجازه داده شد که به پرتگال برود. در انتخابات سال ۲۰۰۰ گینی بیساو نماینده حزب بازسازی اجتماعی و رهبر مخالفان سابق کومبایالا **Kombayalla** بحیث رییس جمهور گینی بیساو حلف وفاداری یاد نمود. وی زود با گروه اسلامی احمدیه مخالف شده و اوامر دستگیری و تبعید رهبران این گروه را صادر کرد. احزاب سیاسی و ستره محکمه با این اوامر مخالفت کرده، تصامیم رییس جمهور را غیر قانونی دانسته و به این ترتیب مشکلات سیاسی بمیان آمد.

در ماه سپتمبر ۲۰۰۳ یک کودتای سفید در گینی بیساو صورت گرفت و یک تاجر بنام هنری کوروسا **Henrique Rosa** زمام امور را در دست گرفت و بحیث رییس جمهور موقت سوگند وفاداری یاد کرد.

در سال ۲۰۰۵ رییس جمهور سابق ویرا رای مردم را بدست آورد و یک بار دگر زمام امور این کشور را در دست گرفت. وی وعده کرده بود برنامه آشتی ملی را عملی خواهد کرد و برنامه پیشرفت اقتصادی کشور در مرکز توجه او قرار خواهد گرفت. ویرا در ماه مارچ سال ۲۰۰۹ کشته شد و مالام باسی سنها **Malam Bacai Sanha** بجای او قرار گرفت. سینهها نیز در ماه جنوری سال ۲۰۱۲ درگذشت. بعد از وفات رییس جمهور کودتای دگری بوقوع پیوست که مانع برگزاری دور دوم انتخابات زود هنگام برای انتخابات رییس جمهور شد. در سال ۲۰۱۳ به وساطت اتحادیه اقتصادی کشور های غرب آفریقا یک حکومت موقتی ملکی ایجاد شد.

در سال ۲۰۱۴ جوس ماریو واس **Jose Mario Vaz** رای مردم را بدست آورد و رییس جمهور شد. در سال ۲۰۱۹ آقای واس اولین رییس جمهور گینی بیساو شناخته شد که دوره ریاست خود را تکمیل نمود و کدام کودتای صورت نگرفت.

در انتخابات ماه دسمبر ۲۰۱۹ اومارو سیسوکری ایمبالو **Umaro Sissoco Embalo** برنده انتخابات ریاست جمهوری اعلان شد، اما احزاب مخالف به جاده ها ریخته و اعلام میکردند که انتخابات مملو از تخطی و تقلب بوده است. آقای ایمبالو در ماه فبروری سال بعد، به حکم محکمه عالی کشور حلف وفاداری بجا آورد.

روابط افغانستان با گینی بیساو: از کتاب وزارت امور خارجه افغانستان (افغانستان و جهان - کشورهای آسیایی و آفریقایی) منتشره ریاست مطالعات منطوقی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی افغانستان، سال ۲۰۰۴ برمیآید که افغانستان و گینی بیساو هیچگاهی، روابط سیاسی نداشته اند.